

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮಾನ್ಯ ವಿಪರವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ನೀವು ಎಂಥ ವಿಪರೀ ? ನೀವು ಏನು ವಿಪರೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಾಟೀಲಾರವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ನೋಡಿ. ಅವರು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನೀವು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಂತಾ. ೨೦-೧-೪೬ರಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ. (ಹರಿಹರ).—“ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸಹ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ವೆಂತ್ರು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಆಯಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೪ ದಿವಸ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ನಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಬಾರದಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ೩ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನಕಾಲ ಬರಗಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು, ದಿನಗಳೆಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತೇ ಹೊರತು ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುದೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೂ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಹೋದರೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಹೋದರೆ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಅದರ ಮಾರನೇ ವರ್ಷ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ವರ್ಷ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎದುರಿಸಿದೆ ಅಥವಾ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರಗಾಲ ಎಂದೇ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಆಹಾರಭಾವ. ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ನಿರಂದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ದನಗಳ ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ನಾಲ್ಕೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಹಾರೋತ್ಸಾದನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂಜರಿತ ವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವಹಿಸದಂತಹ ದೂರದ ದೂರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೪ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನು ನೀರಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸಮರೋಪಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಬರಗಾಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕುಗ್ಗಿ ತೋರಿನೋ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನು ವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಬರ ಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಬರಗಾಲ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಯಾವವಿಧವಾದ ಬವಣೆ, ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಅಗ್ರತಮವಾಗಿದೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಶೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂಥ ಒಂದು ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ದನಗಳ ಮೇವಿನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತರ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯು ಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾವಿರಾರು ದನಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ತಂಗಿವೆ. ಅದರ ರಕ್ಷಣೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಿಜಾಪುರದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹೆಸರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಇದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಗಮಂಗಲದ ಪ್ರದೇಶ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶ ನಾನು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕೂಡ ಗೋಶಾಲೆ

ಗಣನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ದನಗಳು ಯಾವುವು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ರೈತರು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹುಲ್ಲಿನ ದಾಸ್ಯಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೀವ್ರ ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಕಡೆ ತೆರದಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಗೋವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹುಲ್ಲು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯದೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ತೀವ್ರ ಬರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ತರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನೇದಿನೇ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾದ್ಯೋಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಯಾವುದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲು ಅರ್ಹವಾದುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾತೃವಲ್ಲದೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಸರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ, ಬರಗಾಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅವರಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಧಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೯೦ ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾನುವಾರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಇದ್ದರೆ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ಸುಮ್ಮನೆ ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವಶಬ್ದ ಸೇರಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಕೇಳಿತು ಕೊಂಡು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಮನಸಾರೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಅವರಂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೂ ಸಮಯ ಸಾಲದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಗೌವರ್ಧನ್ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಅವರ ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಾ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಳಿ-ಸಿರಿ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರು ನನಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಶಹಭಾಷಾಗೆರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು. ಅವರೇನೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ೧೫ ನಿಮಿಷ ಭಾಷಣ ಆಯಿತು. ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ತಮ್ಮ ಮಾತು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೌದು, ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ತಾವೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ತಾವೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಅದು ಮಂತ್ರಿನಂತಹ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವೂ ಕೂಡ ಹೌದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರಂ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಆಸೆ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವರನ್ನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಗರ.—ನಾವು ಬರಗಾಲವನ್ನು ಜಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಇರುವವರು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಎಂಬಂತೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನಾನು ಊಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಿತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಂ ಪರಿಣಿತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಂದಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ಅನಿಸಿಕೆ ಮಾತ್ರ, ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಆರೋಪ ಕೂಡ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯ, ಸಹಾಯ ಅನ್ನುವ ಬದಲು ಸಾಲ ಅನ್ನುವ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಿಂದೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಜಮಾನರುಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೊರತಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ನಡೂ, ನಡುವೆ ಬಾಯಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ? ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ರೆಸ್ತ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ...

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರೇ, ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ? ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಿ. ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನೀವು ಓಡಿ ಮಂದಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಅವರು ೧೪೭ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆಗೇ ತಾವುಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನುಭವಿಗಳು. ನೀವು ಹೇಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗಬಾರದು, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನೀವು ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಧಯವಿಟ್ಟು ಕಲ್ಲು ದೇವರು ಕುಳಿತಹಾಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿರಿ. ಅವರು ಹೌದು ಹೌದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಿರಿ, ಪ್ರಚೋದನೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರಚೋದನೆ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿ ಬಿಡೋಣ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಟೀಕೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪುತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ದೂರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಏನೂ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಈಗ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪವಾದಂಥಾ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ೨೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿರಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಮಾತುಗಳು ಹೇಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನೂ ದೂರದ ಹಾಗಾಯಿತು ? ಹಿಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಧೈರ್ಯಸ್ಥರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಆ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅವರನ್ನು ನಾನು ದೂಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಾಯವಾಗುವುದೋ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಏನೋ ಒಂದು ಭಯ. ಪುತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿದ್ದವನು, ನನಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿ, ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ತರರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಾಗಲಿ ಬೇರೆಯವರು ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪುತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ನೀವು ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅಂದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ತಪ್ಪೇನು ? ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇನು ? ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಟೀಕೆಯಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ಈಗ ಗೌರ್ರ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಆ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷಿಯಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಗೌರ್ರ್ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾತನಾಡಿ, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಗೌರ್ರ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಗೌರವ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಅಪ್ರಿಲಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲೇ ಬಾರದೇ, ಬರೇ ಅಪ್ರಿಲಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಂಕಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆವರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು, ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯಾದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಈಗ ಈ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊನೇ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೊಡುಗೆ ಹೆಚ್ಚು. ಈಸುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಒದ್ದೊಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜವ ಏನು ಕಾರಣವೋ, ಈ ದಾಸ್ಯಪ್ರತಿ, ಈ ಉಳಿತನ ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ ಅದರಿಂದ ನಾವೂ ಮುಕ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅದು ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸಿಮಿತವಾದಂತಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ್ದು ಅಥವಾ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೂರಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನೌಕರಾಣಿ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಬಿಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಇವನಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ವಿಷಾದನೀಯ. ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಧಾರಾಣವಾದಂಥ, ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಬರ ಜನಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕಾರಿಯಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದುಃಖದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಏನಾಗಿದೆ, ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಓ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ೫ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಯಂ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಓದಿವಸಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ಕಳ್ಳಳಿಯಿಂದ ತಾವು ಹೃದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ ಸದನದ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸದನ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಬರಗಾಲ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಗೌರವ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಮರ್ಯಾದಾ ಇಲ್ಲ. ಅಭೀಕರ್ಷಣೆ ಗಾಂಧಿ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಇವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಾರದಂಥ ದುಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮರ್ಯಾದಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಈಗ ಲಾಡರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ ಮಾಡಿ. ತಂದೋಪತಂಡವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ? ನಮ್ಮ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ. — ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಾಗಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ. — ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಪಾರ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಂಕಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನಾಚ್ಕುರಳಿ ಆಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದರ್ಜೆವದಿಂದ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಸದನವನ್ನು ಅಡ್ವರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಬಂದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ನಾನು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಂಕಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನೌಕರರು ಯಾರು, ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಿಂದಲೇ ಮಾಡಿ ಬಂದಂಥ ಜನ. ದಲಿತವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅವರು ಅವರ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಗುಡ್ಡುಗೆ ಕೂರಿಸಿದಂಥ ಜನರನ್ನು ಮರೆೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಾಗಿ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು, ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವರವರ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲನ್ನು ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಒೂಸಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾರಿಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ, ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯ ಶಾಲೆಗೆ ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವನು ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಈಗಿನ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಅವರನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆಮಾಡುವುದು. ಈರೀತಿ ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಗೆ ಏನು? ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ, ದೋಷಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವನೆಯುಳ್ಳಂಥ ಜನ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರೆ ಅವರು ಊರಿಗೂ ಸಹ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ವಿಚಾರವಂತರು ಎಂದು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರಣಕರ್ತರು, ನಾವು, ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಪಟ್ಟಣವಾಸದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಲ್ಲಿಯಂತಹ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪು ವುದಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ. ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ನಿವೇಶನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಒಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರೆ ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ತಾವು ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಆಗಿದ್ದರೆ. ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದನೇನೋ, ಆದರೆ ಏನೋ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜವರ್ಧನ್ ಅವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳ ಅಂತಸ್ಸನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಸ್ವಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಯಾರೂ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕವರು, ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲರೂ ಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಯಾವ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ನಿಮ್ಮತ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಊರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಪಟ್ಟಣದವರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನು, ಪಟ್ಟಣ ವಾಸದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃಷಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾದಂಥ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸವು ಕೂಡ ಈ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅರೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಲಾಶಯಗಳು ಹಾಗೇ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಜಾಲನೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜ ಹಿಂದಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ದೀರ್ಘವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದಂಥ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ವೇಗದ ಗತಿ ಕೂಡ ಕಂಠಿತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಪೀಡಿತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ಕಡೆ ಕೂತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದು ಕಷ್ಟದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರ್ಗ.—ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿರ್ಗಿಯವರೇ, ನೀವು ವಾಕ್ಯ ಏಕೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸರದಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮೆತ್ತು ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳು ಏನಿವೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಂತಾದವು ಶಿವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುವೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿಫರಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ವ್ಯವಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಸೇವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೌಕರರಾಗಲೀ ಶಾಸಕರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯಾಗಲೀ ಸಿದ್ಧನಾಗುವಂತೆ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಆಗ್ಗಳಿಕೆ. ನಾನೇನೋ ಒಂದು ಆಶೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಾವು ನಿಜವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಅಭಿಮಾನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ. ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತಿದರೂ ಅರಸರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು, ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದ್ದರು. ಅವರ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕಾಲ ಬಂತು. ಅದೇ ಜನರು ಇದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೋಂದು ವರ್ಗ ಇದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಈ ಜನಗಳದ್ದೇ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಜಾತಿ. ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದು ಇವರ ಕಸುಬು. ಅನಂತರ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಹೋದರು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಂಡೆಯವರು ಬಂದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆಯೂ ಇದೇ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಎಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ — ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಎಂಬುದೊಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಹತ್ತಿರಾನೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದವರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ತುಂಬಾ ದೊರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೇನೋ ಎನ್ನು ಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ವಿಚಾರ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತ, ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಕಳಕಳಿ ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ವಿನೋದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೇನೋ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಂದೇಹ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು. ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ವಿನಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಉನ್ನತವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಹಳ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬರೀ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು, ನಮ್ಮವರಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸದೀಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮಟ್ಟ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನು ಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಸೂಚನೆಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಗೌರವ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಗೌರವಾನ್ವಿತರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

೫-೦೦ ಪಿ ಎಂ.

ಇದು ನಮಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮಾತು ಯಾರೂ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ಶಿವಪ್ಪನವರು ವಾಗ್ಗೈರೆ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಇವರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಗೆಳೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೈರೇಗೌಡರು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನೀವೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾವರೇ ಇರಲಿ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ ನಾವು ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಕೂತು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜನರಾದರೂ ಮಾನ ತಾಳಿ ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಘನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೌಕರ ಶಾಹೀ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ

ಬರುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಸಂಘಟಿತ ರಾದ ಜನರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಾವು ಬರಗಾಲ ವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಏನಿನಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಈ ರೈತರು, ಕೆಂಗಾಲರ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಈಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆ ಈಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ವರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನಾದರೂ ಸಂಘಟಿತ ರಾಗಿದ್ದರೆ ಕಛೇರಿಗೆ ನಗ್ಗಿ ಇವರನ್ನು ಎಳೆದು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ? ಈ ಜನ ಅಸಂಘಟಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ, ಕೊನೆ ಮಾತು ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಸಹ ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಈ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು, ಅವರು ಈ ಒಂದು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ನಾವು ಭಾಗಗಳಾಗಬೇಕನ್ನು ವ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರದೇ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಅಕ್ಕೋಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಲಿ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನು ವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅವರು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಬೇರೆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮದು Sovereign Socialist Secular Democratic Republic. ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ? ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ? ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರು? ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಜರು ಇಲ್ಲ, ಶಾನುಭೋಗರು ಇಲ್ಲ, ಪಟೇಲರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ? ಪ್ರಧಾನಿಯವರೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಾಿ ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೂ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆಯೇ? ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇರಲೂ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಇದು ಒಂದು ಅಂಧಾನುಕರಣೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೋಡಿ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಈ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.— ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಹಾಗಿದೆ? ನೆಹರೂರವರ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ಲಾಘುಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಆ ನಂತರ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದರು ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದರು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಯಾರೇ ಆದರೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ ನಾಗವಂಗಳಿಂದ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು? ಇವರಿಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ಅವರು ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರೇ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಅತ್ಯುಸಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ನೆಹರೂರವರ ಮೊಮ್ಮಗ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಂಶ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗುತ್ತಾ ಇದೇ ಎನ್ನಿಸುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರಾಜೀವಗಾಂಧಿಯವರು ಜನರಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಇಡೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೇ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಎಂ.ಪಿ.ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅವರಗಳು ರಾಜೀವಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇನೂ ವಂತಪಾಠಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಂತಹವರಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಧೋರಣೆಗೆ ಭಂಗ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂರಾರಜಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಮಾನ್ಯ ಡಿ. ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಬರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಅವರಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ತಾವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರಲ್ಲರೂ ಮತ್ತೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆಯವರನ್ನು ಏಕೆ ಆರಿಸಿದಿರಿ? ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆರಿಸಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ದೂಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಪೈಕಿಯನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರೇ ಅಲ್ಲದವರನ್ನು ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ವಾಮಿ? ಅವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಠಿತಂಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಕಾ ಸಚಿವರಾದಾಗ ಅವರು ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನೇ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂಡಬೇಕೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಬ್ಬಳಾ ಘಟನಾವಳಿಗಳು. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ವಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಅವಂತರ ೬ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂರಾರಜಿಯವರೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಎಷ್ಟು...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ವಾನ್ಯ ಚರಣ್ ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಕೂಡಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ರಾಜಾಜಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆರಿಸಿಬರಲೇಬೇಕು ಎಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.*

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.* ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು * ಜನರು ಆರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಅಪರಾಧ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು * ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—* ಪದ ಖನಿಧ ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿಹಾಕಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವೆಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೂ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಲ್ಲ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು I am on my leg ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪೇನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅನುಭವಿಗಳಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರು ತರುಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಜಯರವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುವಾಗ ಇವರೊಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರೇ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡೋಣ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ .....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ತರಹ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರು, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದವರು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಮಗು ತರಹ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪೆಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆಂದು ಆ ಕಡೆಯವರಲ್ಲಿರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅತಂಕವಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ದನಗಳಂ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯವರು ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿಲ್ಲವಾ " ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಂದ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. * * * ಅಂದರೆ ಏನರ್ಥ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್‌ರವರೇ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್‌ರವರು * * * ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್‌ರವರೇ ತಾವು ಆ ತರಹ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಅವರು ಈ ಸದನವನ್ನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇವರಿಂದ ತಾವು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—* * * ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಎದ್ದು ಕೂಗಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅವರು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ.—ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ವಾವಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ತಾವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಪೆಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್‌ರವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಿಸಿ.

* as ordered by the Chairman matter expensed.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮೆಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ * * * ಮಾತನ್ನು * * * ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೆಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಕೂಡ ಜನಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಈ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಅದು ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದ ಮಾತು. ಈಗ ತಾವು ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಮಾತುಗಳು ಏನಿರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಹತ್ತು ಸಲ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ವಶಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ತರಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಇರುವ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ನೀವು ಜನರಿಂದ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಘನತೆ ಗೌರವದಿಂದ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ಬೇಕೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಬೇಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ನೀವು ಚುಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಚುಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಗೌರವ ಘನತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು.

“ಆಡಿದರೆ ಮಾತು ಮುಕ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು

ಆಡಿದರೆ ಮಾತು ಸ್ವತಃಪಂತಿರಬೇಕು

ಆಡಿದರೆ ಮಾತು ಜನರು ಮೆಚ್ಚುಪಂತಿರಬೇಕು”

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಾನೇ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮೆಲ್ಲಪ್ಪರಿಗೂ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಘಟನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು. ತಾವು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಪ್ಪೆ, ಅಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಿರಬೇಕಾದರೆ ತುರಂಗವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಅನಾರು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ಸೇವಾಫಲದಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ದೊರಕಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಾಗಲೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಾಗಲೀ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇವತ್ತು ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದರೊಳಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅದು ತಪ್ಪು. ಇಂತಹ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತಾಸಿನ ಮೇಲಾಯಿತು ತಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:—ತಮಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ (ಹರಿಹರ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಎಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾ ಸದನದ ಮುಂದೆ ವಿಷದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹ ವಿಷದೀಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳು ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೋರಿದೆ, ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೃತ್ಯತಾ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೀಲಿರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ, ಈ ಬರಗಾಲ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ರೀಲಿ-ರೀಲಿನೇ ಇಸವಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಅದು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನತಾ ಸರಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಜನರೂ ಸಹ ಯೋಚಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಯೂ ಸಹ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ತತ್ವರೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಬರಗಾಲದ ಬವಣೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದೇಶ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಮಾಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇವ ನಮ್ಮವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ಇವ ಯಾರವ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಪರಿವಾರ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಯಾವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ರೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನನ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನಂದರೆ ಮಳೆಯೇ ಸರ್ವಜನಾಶ್ರಯಂ, ಶಿವನೇ ದೇವಗಳಿಗೆ ತಾನಾಶ್ರಯಂ ಬೆಳೆಯೇ ಸರ್ವ ಜೀವನಂ, ಬಡವನೇ ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣಂ, ಬೆಳೆಯೇ ಸರ್ವ ವಿಭುಶಣಿಕೆ ಮೊದಲೆ ಪ್ರಕೃತೋತ್ಪನ್ನಂ ಸೂತ್ರಂ, ಕೆಳೆಯೇ ಸರ್ವರಿಗುತ್ತಮಂ, ಹರಹೂ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ ಎಂದು ಇದರೊಳಗೆ ಮಳೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅಶ್ರಯದಾತವಾದುದು, ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿ, ಜೀವಜಂತುಗಳಾಗಲಿ, ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಬೆಳೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಬಹುಮಂಖ್ಯವಾ

ದಂದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೂ ಹೋಗಿದೆ, ಮಳೆಯೂ ಹೋಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ಬಳಲಿದವರು ಬಡವರು, ಜನಜಾನುವಾರುಗಳು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಬಡವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು, ಅವರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಅವರ ಬವಣೆಯನ್ನು ವಿಷದೀಕರಿಸಿ, ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಚಿತ್ರದ ವಿಚಾರ ಬಡವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ತನಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೂ ಸಹ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಜಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಏನೋ ಪೈಲೆವಾನ್‌ರವರು, ಅವರಿಂದ ಈ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು, ಅವರ ತಾಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಬಗ್ಗೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೂ ಸಾರಿದರೇ ಹೊರತು, ಬಡತನ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರು ಭಜನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವಾದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ತಾಳೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇವರು ಈ ಕೈತಾಳೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಬಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ನಾವು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಗಡಸುತನ ಇದೆ. ಒಂದು ಗಟ್ಟಿತನ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅವರು ಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ಒಂದೇ ಗಿಪ್ಪೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಬರುವುದು ಒಂದು ಗಿಪ್ಪೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಔಚಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದು ಗಿಪ್ಪೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಗಿಪ್ಪೆ ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಅಂದರೆ, ಬರಗಾಲ ದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ, ಅವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಜನರು ಬರವನ್ನು ಮರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಾವುಗಳು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪನವರೇ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದು, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಆಗಿತ್ತು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ವಿಷಯ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನೀವು ನಿನ್ನೆಯ ಚರ್ಚೆ ಇವೊತ್ತೂ ಮುಂದುವರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುನ್ನೆರಗುಗಳು ಬಹಳ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಅಧಿಕೃತ ಯಾವ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಸೂಚನೆ

ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಹುಲ್ಲು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಎನಂದರೆ, ನದಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸರಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಹುಲ್ಲು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು, ತನ್ಮೂಲಕ ಮೇವಿನ ಅಭಾವ ವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಇದೆ ಎಂದು. ರೆಂಜಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ, ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಟಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಇತರ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ದನದ ಹಿಂಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಲ್ಲು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೇಯತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ದನಕರುಗಳು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸರಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಒಂದು ಪೈನಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ However, the expenditure requirement as assessed by Central teams and high level committees. It was also opined that the extra expenditure is to be met by the Central Assistance half as grant and half as loan. ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The Finance Commission has further recommended that the calamity is of a rare severity and it may be necessary for the Central Government to extend assistance beyond these schemes”.

ಅವರು ಹಾಕಿರುವ ಈ ಸ್ಟೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕೆಲವಿಂಟೀಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಈ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನ್ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಅಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಹಣ ಅಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕುಂಟಿತಗೊಳಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧಾರಾಳತನ ಇದ್ದರೆ ೨೭೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಈ ಸದನವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೂಟಾಸಿಂಗರು ಗೋಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಲ್ಲ ಎನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಭಯ ಹಕ್ಕು ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಖಾಲಿ ಹಸ್ತವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ತಂಬು ಹಸ್ತ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತಂಬುಲಿಕ್ಕೆ ತಂಬು ಹಸ್ತ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ವೇವು ಬೇಡವೇ ? ಬರೀ ದಂಡೇ ಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಗೋಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಗೋಧಿ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವರ ಮನೆಗೆ ತುದು ಹಾಕಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಅದು ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬಾರದು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ತೃಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯ ಇದೆ ಎಂದು ಬರೀ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಆಗಬಾರದು.

ಕೂಡಿಯವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೨ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೫೨ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೀರ್ತಿಯು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧-೨ನೇ ತರಗತಿಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಡಕು ಇರಬಹುದು. ವಿಜಯ ನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಮಂಗಳೂರು ಆಯಿರ್ ರಿಫೈನರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹರಿಹರ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಹೊಟ್ಟೆ ತಂಬತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗತಕ್ಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಮುಖರು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ೨೬ರಂದು ತಮ್ಮ ಭೀಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾಣತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದುರ್ಬಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಉರಿದು ಬಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚು ಮಾತು ಆಡತಕ್ಕದ್ದು. ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಳಕಳಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ರಕ್ತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಕಣರಾಗಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. —ಅದೇನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. —ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ. —ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ. —ಪಾಂಡವರು ಯಾರು ಎಂದು ಅರಿಯದೆ ಕೌರವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಕರ್ಣ ಕೌರವರ ಕಡೆ ಹೋದ ಹಾಗಿದೆ. ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೇನೆ. ಹೊರತು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೌರವರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಕಿರೀಟಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಈಗ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬಹುದು, ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ಕಿರೀಟಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಿರೀಟಕ್ಕಾಗಿ. ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಕೇಳೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯೋಣ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಈಗ ನೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ನ, ಬರಗಾಲದ ಬವಣೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೯೦ ಲಕ್ಷ ಎಲ್ಲರೂ ದನಗಳನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಗೆ ಬಿಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸ್ವತಃ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೨ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲವೆಂದು

ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಯಾರು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಣ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಪಾಠ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ ರಿಂದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ, ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾ ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಜಾಬ್, ಯಾ.ಪಿ. ಹರಿಯಾಣದಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಈ ಕಷ್ಟ ಕಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ನೀರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ತಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ರೈತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವು ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಹುಲ್ಲು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಕಿವಿ ಕಿಂಪು ಇರಬೇಕು. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಹಸಿದ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಹಸಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀವು ಕೇಳುವಾಗ ತಿರುಗು ಮರುಗ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಉಲ್ಕಿ ಹೊಡೆತ, ಉಲ್ಕಿ ಭಾವನೆ, ಉಲ್ಕಿ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ಪಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಠಿತ ನಗುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವೇ ಉಲ್ಕಿಪಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ.

ನಾವು ಜನಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಬರಗಾಲದ ಬವಣಿಯನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾವು ನೋಂದ ಜನಗಳ ಬವಣಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಏನೋ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದು ಕಂಠಿತ ಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ ಇದು ನಾವು ನೋಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಸಹ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಬೇಗಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುವು ನಮಗೆ ಚೀಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನುದಾನ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪಾತಾವರಣ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳವು ಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡ ಜನತೆಗೂ ಸಹ ನಾವು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ನೋಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಏಕೋ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದ ಭುಜತಟ್ಟಿ. ಅದು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡೆ ತಕ್ಕಂಥ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ದಯದಿಂದ ವಂಚಿ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣೋಣ. ದೇವರು ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಂದೇಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡೋಣ. ಧೇವರು ಮನಿದರೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರದಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇವರು

ಮುಂದಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿದ್ದಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಪರಮಾತ್ಮ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಳೆಬೀಳುವಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸುಖೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಕುಬಾಸಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ಕೇವಲ ದೃಷ್ಟಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ನರಿಯ ಕಥೆ ಆಗಲಾರದು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯಕ್ತ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಥೆ ಆಗಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿದೆ ನೆಹರೂರವರು ಇದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋತು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವುಗಳು, ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀನಿ ಎಂದರು. ಅವರು ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಇವತ್ತು ೨೪ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ನಾವು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ೨೪ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಮಗೆ ಗೊಡ್ಡೆಮ್ಮೆ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಆಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ ನವರೇ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ಮುಗಿಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ —ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಟ್ಟಪ್ಪನವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮದನೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಏನು ಮುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೈಕುರ್ತಿನವಾಗಿ ಅನುವೋದನೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ವರದಿಗಾರರು ಪಂಚರವರನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಡೆಯಿರಿ, ನಾನು ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏರ್‌ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ರಷ್ಯಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರ ಡೆಲೆಗೇಟ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕಳುಹಿಸಿ ಬಂದು ೦ ನಿಮಿಷ ನನ್ನ ಚೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಭೆಗೆ ಬಂದೆ. ನಾನು ಚೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ರಿಫೋರ್ಮ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದರು. ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನ ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಭೆಗೆ ರಿಫೋರ್ಮ್ಸ್ ಹಾಜರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಅವರು ಒಂದು ಲಿಟರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

“In view of the assurance given by the Hon'ble Speaker that our Demands will be settled at the meeting to be held on Friday, the 31st January 1986, we hereby call of the strike...”